

22 april 2015

Belastingdienst: de medisch specialist blijft ondernemer

Ziekenhuizen en medisch specialisten kunnen coöperaties ontbinden.

Ook ná de invoering van de integrale bekostiging in de zorg kunnen medisch specialisten als zelfstandig ondernemer blijven opereren. Dat blijkt uit een beslissing die de inspecteur van de Belastingdienst in Hoorn vorige week heeft genomen. De conclusie van de inspecteur zet de deur wijd open voor een terugkeer naar het model van vóór 1 januari 2015. Ziekenhuizen en medisch specialisten hebben de vrijheid om de onlangs opgerichte coöperaties te ontbinden en weer volgens een transparant model met elkaar samen te werken.

Geen misverstand

Hygieia Consultants, een adviesbedrijf voor zorgprofessionals, verzocht de Belastingdienst onlangs een fiscale kwalificatie te geven van een Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB) dat is ondergebracht in een maatschap. In reactie daarop stuurde de inspecteur van de Belastingdienst in Hoorn op 15 april 2015 een brief waarin hij er geen misverstand over laat bestaan dat hij de medisch specialist kwalificeert als fiscaal ondernemer. De inspecteur schrijft letterlijk dat 'er voor de maten in de maatschap sprake is van ondernemerschap in de zin van artikel 3.4. Wet IB 2001'.

Vrije beroepsbeoefenaar is per definitie ondernemer

Tot nu toe stonden de ministers van Volksgezondheid en Financiën op het standpunt dat de medisch specialist vanaf 1 januari 2015 geen fiscaal ondernemer meer kan zijn. Het belangrijkste argument daarvoor was het wegvallen van het debiteurenrisico, omdat de vrij gevestigde medisch specialist in het nieuwe stelsel geen zelfstandig declaratierecht meer heeft.

Peter de Leede (Hygieia Consultants) en Jos Sluijs (Ceifer Accountants en Belastingadviseurs) hebben de afgelopen maanden herhaaldelijk betoogd dat er méér criteria zijn op grond waarvan de wet Inkomstenbelasting 2001 (wet IB) iemand als ondernemer aanmerkt.

De Leede en Sluijs wezen daarbij met name op artikel 3.5 van de wet IB, dat stelt dat onder onderneming mede wordt verstaan het zelfstandig uitgeoefende beroep en onder ondernemer de beoefenaar van een zelfstandig beroep. Op grond daarvan is de medisch specialist als vrije beroepsbeoefenaar per definitie een ondernemer. De Belastingdienst heeft die zienswijze nu onderschreven.

Grote gevolgen

De uitspraak van de Belastingdienst kan grote gevolgen hebben voor de praktische uitvoering van de integrale bekostiging in de zorg. De verplichting om te voldoen aan allerlei al dan niet transparante constructies, zoals bijvoorbeeld het onderdeel worden van een coöperatie, die het kabinet en de landelijke koepelorganisaties aan de medisch specialisten wilden opleggen als gevolg van een kennelijk gevoelde noodzaak tot verzwaring van de ondernemerscriteria, is nu niet langer houdbaar.

De Leede is blij dat er met deze uitspraak van de Belastingdienst nu duidelijkheid komt voor medisch specialisten én ziekenhuizen: "Het debat over de integrale bekostiging is van meet af aan op verkeerde gronden gevoerd. De status van de medisch specialist als fiscaal ondernemer had nooit ter discussie hoeven staan." En dan hebben we het nog niet eens gehad over de verhouding tussen het civiele declaratierecht als wederprestatie in het kader van de behandelingsovereenkomst en het hoegenaamd vervallen van het (fiscale) declaratierecht via de wet Marktordening Gezondheidszorg in samenhang met een kort door de bocht NZa-beleidsregel. Jos Sluijs vult aan dat dit overigens ook geldt voor een toetsing van de niet transparante modellen en de verzwaring van de ondernemerscriteria aan de bestaande jurisprudentie, op basis waarvan een verzwaring voor alleen medisch specialisten juridisch onmogelijk is.

Indicatoren voor een onderneming

In de brief van vorige week aan Hygieia heeft de inspecteur van de Belastingdienst een aantal (reeds bekende) indicatoren genoemd waarmee hij het Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB) kwalificeert als onderneming:

- het MSB gaat de samenwerkingsovereenkomst met het ziekenhuis aan (met jaarlijkse productie- en prijsafspraken);
- het MSB bewaakt de kwaliteit en de continuïteit van de op grond van de samenwerkingsovereenkomst uit te voeren medisch specialistische diensten;
- het MSB wordt zodanig ingericht en toegerust dat zij als materiële onderneming kan functioneren;
- het voor de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst benodigd ondersteunend en medisch personeel wordt door het MSB in loondienst genomen;
- de voor een adequate bedrijfsvoering benodigde investeringen worden voor rekening en risico van het MSB gerealiseerd;
- het MSB bouwt voor het afdekken van de ondernemingsrisico's het benodigde eigen vermogen op.

Er zijn in de loop der jaren nog meer criteria door de Belastingdienst benoemd. Daar wordt echter merkwaardig genoeg niet naar verwezen.

De inspecteur heeft de genoemde criteria vervolgens marginaal getoetst aan de feitelijke omstandigheden en de toekomstige plannen om te komen tot een meer op tarieven gebaseerd omzetmodel. De inspecteur heeft vervolgens bij de beoordeling naast de genoemde criteria tevens rekening gehouden met de loonkosten van het personeel dat niet in dienst is bij het MSB echter waarvan de risico's wel integraal voor rekening en

risico komen van het MSB. Verder wordt gesteld dat ook investeringen die op leasebasis plaatsvinden meetellen voor het antwoord op de vraag of de benodigde investeringen worden gedaan voor een adequate bedrijfsvoering. Als laatste wordt "last but not least" gewezen op het feit dat voor medisch specialisten die als 'maat' deel uitmaken van het MSB er geen sprake kan zijn van een fictieve dienstbetrekking bij een ziekenhuis.

De conclusie van deze beoordelingen is dat in praktijk kan worden volstaan met de bestending van een (transparant) ondernemerschap als collectief maar ook als zelfstandige maatschap zoals dat al jaren het geval is. Wel is verstandig om de actuele situatie nog eens te bekijken en te bezien of aan de basale fiscale criteria nog wel wordt voldaan. Dan moet worden gedacht aan met name aspecten die de directe eigen onderneming aangaan zoals bijvoorbeeld het bekende debiteurenrisico. Een dergelijk gegeven moet wel sporen met de feitelijkheid.

Coöperaties ontbinden

Hygieia Consultants en Ceifer Accountants en Belastingadviseurs zullen medisch specialisten vanaf nu in de meeste gevallen adviseren om coöperaties die zij samen met ziekenhuizen hebben opgericht, zo snel mogelijk weer te ontbinden. Jos Sluijs: "Het transparante model met een vrij gevestigde medisch specialist is minder kostbaar en biedt méér rechtszekerheid dan het coöperatiemodel."

Herstel lokale verhoudingen

De Leede geeft aan dat er nu tevens een goede basis wordt gegeven om te komen tot een normalisering van de verhoudingen op ziekenhuisniveau tussen medisch specialisten en de raden van bestuur. Door de vermeende fiscale constructies zijn immers veel verhoudingen onder druk komen te staan en ligt er een enorm spanningsveld door het ontbreken van gelijk gerichtheid als gevolg van uiteenlopende financiële en fiscale belangen.

Hygieia Consultants
Peter de Leede
Van Weedestraat 25-A
3761 CB Soest
(035) 602 39 95

Ceifer Accountants en Belastingadviseurs
Jos Sluijs
Utrechtseweg 131
3702 AC Zeist
(030) 692 80 90